

Documentul Redactorului

Codicilul Redactorului

Sediu de trageratul [Lodăză] Nr. 5.

Numărul asternut se vorbește după numărul de la corespondență regulară și „Federatiunei”.

Numărul trimis și publicat se vorbește după numărul său de la vîrsta ardei.

Din cauza aserbatorii catolicilor, numerul
alături nostru va apărea numai mercuri-a
vîrsta ardei.

Redactiunea.

Pest'a, 11/23. martiu, 1871.

Cea ce amu dîsu în numerulu trecutu, ceea
ce presupuneam numai, după cursulu repede
de insurectiunei, si după culpabilă irresolută,
guvernul republican francez, cu totudeaua
solul dnu Thiers in capu, care este identicu
pururea fatalului „trop tard” — s'a inten-
tu. Gard'a nationale lasata de generalulu Vinoy
dru Seinei pentru sustinerea ordinei, a tre-
bu la insurgenți. Astă-di Parisulu este in
comuna revolutiune. Francesii in locu se-si incurante
jiale pene la umere in sangele invasorilor
gini — ei se ucidu unii pre-altii. Fatalu de-
nu alu consolidarei libertății nationali; si mai
nu, pentru consolidarea Republicei, singur'a baza
libertăților generali!

Miscarile, turburările, insurectiunea, revolu-
tionea in Paris, tôte — au urmatu cu o rapidi-
te, in cătu debilă stenografia a diurnalisticiei
să este in stare se le decopieze pasiu de pasiu,
să de faptă, fulgeru de fulgeru.

Se ne încercam totu-si a face pre cronică-
tatu evenemintelor insurectiunei său revolutiunei
in Paris, in cele din urma abia 5—6 dñe.

Nă va fi fără interesu a cunoște acăsta scur-
tă grava cronică. — Vomu înregistra numai
fără comentă. Sunt fragmente, precum
notitie telegrafice si le aducu. Nă lipsesc tim-
bruri, ratame de a combina stamata: atâtă ră-
zumă, evenimentelor — repede! Inregistramu-

La 16. martiu currentu, comitatulu centralu
gardei nationali tiene adunare sub ceriulu li-
cău, unde numai gard'a natiunale a potutu luă
parte. Aici insântă de tête s'a tractat nou'a ale-
gere a comitatului. Garibaldi fù proclamatu in
unaniitate de comandante alu gardei nationali;
falu seu Menotti fù alese capu alu Statului
de jor. Gardistii căti au fostu de fatie, toti s'a
bogatu, ca nu voru asculta decâtă numai si sin-
cetu de comitatulu centralu. Generalii Vinoy si
Lecomte, si ceialalti oficiri si suboficiri toti au
fostu destituiti. S'a decisu totodata, ca alegatorii
să fie convocati, pentru a aproba alegerea nouui
majoru. Candu acăsta scire a ajunsu la Mont-
martre, de aici au resunat salvele de resalutare
si la 10. ore de séra in Montmartre stradele
să găsească de gardisti.

In alta dñ guvernulu voiă a restabilă ordinea.
Thiers emite o proclamatiune, si Valentin pre-
fectulu politiei pasiește la midi-locu cu rigore mi-
litare — candu? — in 18., candu proclamatiunea
deputatilor d'in Paris facuse efectulu, si candu
comitatulu centralu la comandulu lui Henry —
care-lu credu de Menotti Garibaldi — eră
cum stapanul dñlui; atunci guvernulu vine se-
spus, capetu comitatului revolutiunariu. Armat'a
bulata tramisa de guvern, merge contra in-
surgentilor d'in Montmartre — incepe inse
a internația cu acesti-a si trece la ei: generalii Le-
comte si Thomas sunt princi, si cu judecata, fără
judecata sunt impuscati.

La acăsta scire dlu generalu Vinoy cu ar-
mat'a ce o avea anca la dispoziție trece pre
partea stanga a Seinei, lasandu gard'a natiunale
a sustină ordinea in partea dréptă a acestui
riviu. Gard'a natiunale inse a mersu pre bule-
vardul, si s'a desfăstă in abilitatea insurgentilor,
acesti-a redica la baricade, si occupa in pia-
tă. Vendome otelulu statului majoru alu gardei
natiunali, si apoi palatulu comunei; si in urma si
gard'a natiunale, a inceputu a fraternisă cu
insurgenți, si a trecutu la acesti-a.

Comitatulu centralu, candu a vediutu astfel
nu ocupate tote punctele si pozițiile principale,
emisu urmatoru proclamatiune: „Ne-atii insa-
zinat cu aperarea drepturilor voastre si ale ca-
pitalei. Curagiul nobilu, si admirabilulu sange
reco alu vostru, ne-a adjutat a alunga pre unu

FEDERATIUNE

Diurnal politici, literari, comerciali si economici.

Va este Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretul de Prenumerat: Pre trei luni : : 3 fl. v. a. Pre sase luni : : 6 " " Pre anulu intregu : 12 " "

Pentru România: prea intregu 80 Fr. = 80 Lot. a. " 6 lune 16 " = 16 " " " 8 " = 8 " "

Pentru inscripții: 10 cr. de linie, si 30 cr. taxă tim-
brare pentru fiecare publica-
tione separat. In locul deschis
20 cr. de linie.
Un exemplar costa 10 cr.

guvern, care ne-a vendutu. Mandatulu rostru a
spirat, si noi lu depunem in manile voastre.
Preparati ve dar, si faceti indata plegerile comu-
nei; si dati-ne acea singura reînneratiune, care
am potutu speră, că se vedem prin voi restabili-
ta adeverată republica. Pene atunci, palatulu co-
munei lu tienem in ocupat in numele poporului.”

Guvernul republican, său mai bine ministri
Dufaure, Favre, Picard, Simon, Pothauan si Leflo,
cari la 19. martiu erau anca in Paris, au datu
prin „Journ. Off.” urmatoru proclamatiune:

„Gardisti nationali de Paris! Unu comitatu ce
se numesce centralu a inundat Parisulu cu bari-
cade, si a ucis pre generalii Lecomte si Thomas.
Cine sunt membrii acestui comitat? Nume nu-i
cunosce; ba nime nu scie nici macar de ce partitul
se tienu. Sunt ei comunisti, bonapartisti, prusi, său
chiar agentii acestei triple coaliziuni? Fia ori
cum, ei sunt inimicii Parisului, dandu lu preda
spoliatiunilor; ei sunt inimicii Franciei, dandu-o
éra-si in man'a prussacilor; ei sunt inimicii Re-
publicei, dandu-o jertfa despotismului! Faptele cru-
deli ce le comitu, sunt destulu pentru a face cul-
pabili pre toti căti le urmează. Daca voiti a luă
responsabilitatea asupr'a vóstra, atunci remaneti
acasa — ; dar' daca purtat in inima, onórea si
cele mai sante interese ale vóstre, atunci nu in-
tardfati a ve adună impregiurulu guvernului re-
publican si adunarii nationali!”

„Trop tard.” Gardistii au trecutu la insur-
genti; pre palatulu comunei s'a redicatu stindar-
dulu rosu, si giuru-imprejur se facu baricade.
Membrii guvernului ce mai erau in Paris au
scapatu si ei la Versali'a, unde Vinoy concentréza
30.000 de oameni. Tôte autoritățile civili si mili-
tari sunt in Versali'a. Totu Parisulu e in man'a
insurgentilor, immultăti cu armata de linia si
cu gard'a nationale, care a trecutu la ei; bari-
cade se redica pre tôte stradale. Cu tôte aceste
securitate averei nu e periclitata.

Comitatulu centralu in locu primarielor
Parisului a pusu comitete provisorie; ministeriile
le-a suplini cu oficiali, asemene si la oficiulu te-
legraficu.

Guvernul d'in Versali'a provoca pre prefecti,
generalii, procurori, primari, se nu recunoscă altu
guvern de cătu pre celu d'in Versali'a, si de-
chiara de turburatori pre toti acei-a, cari s'ar-
alatură la insurgenți.

Intr'aceea pre generalulu Chanzy lu prindu
in Paris, si se spune ca l-au maltratatu astfelui,
in cătu au trebutu se-lu transporta in spitalu.

La 20. se facu incercari pentru mutua intie-
legere si impacare. Pretensiunile comitatului cen-
tralul erau: Numirea lui Langlois de comandantul
alu gardei nationali, a lui Edmund Adam de pre-
fectu politiei, a lui Dozian de primariu Parisului,
si a lui Billot de comandantu armatei d'in Paris.

Guvernul d'in Versali'a a refusatu imple-
ria acestoru pretensiuni.

Si pre candu se petrecu aceste in Paris, ce
se intempla afara de Paris si afara de Franci'a?

In Berlinu, indata dupa audiulu miscarilor
d'in Paris, tiarulu Vilhelm tiene mare svatu cu
Bismarck, Moltke si principale de corona Fridricu-
Carlu, si nu decidu nici mai multu nici mai
puținu, decâtă se cuprinda cu armatele nemtesci
éra-si Parisulu, fiindu ca Thiers nu e capabilu
de a restabilă ordinea.

In urm'a acăsta, armatele nemtesci sistéza
mergerea loru cătra casa, si se sistéza tramiterea
prisonarilor francesi in patria. In forturile de
nordu ale Parisului, si in departementulu Seine-et
Oise, cari remasera anca ocupate de nemti, se
trimitu nove armate prussace; St. Denis-ulu lu
occupa nemti de nou, si se facu preparative pen-
tru a bombardá de acolo a supr'a Montmartre-
lui. Fridericu Carlu s'a intorsu la armata sa in
Franci'a.

Napoleon anca spera in urm'a acestoru tur-
burari, ca si-va reocupá tronul; celu putinu elu,
departandu-se d'in Vilhelmshöhe asiā s'a dechiarat
inaintea mai multor persone de frunte. Si
se dice, ca ajungendu la Ostende, spre a trece in

Anglia, multime de oficiri de zi lui l'a acceptat
acolo, că se-i primăsca instrucțiunile.

Eca asiā stau astă-di lucrurile in Franci'a!

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedintia de la 19. mart. 1871.

Președinte: Paulu Somssich. D'in partea guvernului
sunt de facia: Andrassy, Kerkápoly, Szlávy.

Se prezenta mai multe petiții, a nume: comitatul
Zemplinului cere ca inrolarea la milita să nu se facă după
cercuri ci după districte; com. Maramuresiul cere a se
regulă riulu Vagu (Granu) pre spesele statului; deputatul
Iuliu Ragaly prezinta petiția a 2000 locuitoru d'in
com. Borsiodului, cari ceru a se pune sediamentul judecă-
toriei cercuale la Edeleni si nu la Szendrő precum au proiectat
comiss. de 25. — Eug. Mocioni prezinta petiția
comunității bes. de Secasiu, cerendu a se impiedecă des-
binarea Alsaciei etc. de către Franci'a. — Stef. Ederu
presenta doue petiții pentru a se plati 1800 fl. că
pretul pentru 100 siele si alte scule administrate guvernului
revol. d'in 1849. — Tote aceste se voru trece la comisiunea
de petiții si respective la cea de 25.

Urmediu apoi continuarea desbaterilor a supr'a pro-
iectului de lege despre bugetul pre 1871.

Vinc. Babesiu, „Daca candu-va in vieti'a mea,
asiā astă-di am ocazie, că să-mi para reu, că sum si-
lită a me dechiară intr'una limba, carea, ce e dreptu, e
principiu că si limb'a mea, o si iubescu, că ori care alta
limba, dar' nu-si atătu de exercitatu intr'ins'a, că să pot
alege indata espressionile acellea, cari se potu pretinde
intr'una cestiune de natura atătu de delicata, precum e po-
litică esterna, la carea voi să graiesc. Caută să verifică
la cestiune pentru că am semnatu si eu acelu proiectul de
resolutiune, carele s'a presentat camerei si carele fu atacata
cu atari arguminte cari, după a mea parere, n'au potere si
altărdia in cătu-va motivele noastre.”

Dupa ce mai variédia inca una-data tem'a că i-ar
lipsi exercitu limbei magiare, cere indulgintia si ascultare
pentru cuventulu că, nescindu bine magiarește (?), va fi si-
litu ici colo a vorbi mai pre largu, de cătu ar' fi dorit.

Spune apoi oratoriul, că d'in capulu locului a fostu
pentru politică de amestecare si a fostu pentru că au cre-
ditu, că tota lumea, posibile invingerea nemtilor, carea
o tiene de mare calamitate pentru Europa si in specie „pen-
tru patria nostra si mai alesu pentru națiunea magiaro-ro-
mană. Observă, că atătu in „Alb.” cătu si in cercuri private
ar' fi dechiarat, că n'a fostu si cu anevoie are să mai fia
unu resbellu, in care poporul romanu, ostasiulu romanu
alaturea cu magiarulu să fie placat la resbellu cu atăta
insuflețire, ca si intru acestu resbellu. Mai adauge că ori
cum ne-ar' consideră unii pre noi, respective pre intelligen-
tii rom. de inimici ai națiunii magiare, astă nu este ade-
veratul.”

„Eu mai multu si mai sinceru iubescu națiunea mea,
decâtă că să nu iubescu si națiunea magiară (Aprobatiuni)
si acătă purcede de acolo, că sum convinsu, cum că „na-
tiunea mea nu are viitorul foră de na-
tionea magiară.” (Aprobatiuni si manifestații de
placere in stang.).

Dupa aceste fruse, — aruncate ad captandam benevo-
lentiam, dar' desconsiderate de magiare, oratoriul incepe a
polemisă in contră lui Colom. Tisza, — carele disese
că resolutiunea cestiunata ar' potă suministră inimicului
(Prussului) de si nu causa, dar' cellu pucinu pretestu; —
si se incerca a probă forte pre lungu, că inimicul ads
totu-de-un'a pretestu, si daca am căută să nu dămu pretes-
tu ar' trebui să ne culcămu a dormi.

Vorbindu apoi despre diplomatie, respective despre
politica esterna si despre unitatea Germaniei, desaproba po-
litică de neintrevire a guvernului. Oratorele dice: „Am
auditu de multe ori discutat, că nu se poate inaugura
alta politica, fiindcă scima ce platește armatele noastre, că
ci amu vidiutu acăsta la Sadov'a si in Dalmatia. Da, asiā
e, dar' nu se poate nega neci ace'sa, că armatele noastre
sunt au facutu minuni in anul 1848. Si pentru ce? Pen-
tru că insuflețirea a fostu mare. Deci aci este vorba numă;
despre ace'sa, ca să formăm una astu-feliu de armata, pre
carea să e scimă insufleții.” In fine dechiară că primesc
projectul de resolutiune alu deputatului Irányi.

C. Teodoru Csák y consente pre deplinu cu deputa-
tulu Colom. Tisza, si dechiară, că monarcă a incetatu

dă mai fi potere mare, ci missiunea ei constă de prezintă numai în promovarea dezvoltării spirituale și materiale, în conservarea existenției sale.

Edmundu Kállay aproba politică guvernului și doresc ca el să observe și în venitoriu una politică totușă de precaută, precum a fostu cea de pâna acum'a.

Massimiliano Urmenyi nu poate aproba politică observată de guvern în răsăritul francesu-prusescu, și nu precepe amicetă către Prusia, manifestata din totă partile. Istoria atesta, că aliatul celu mai bunu și fidel alungurilor a fostu totu-de-un'a Austriei, și oratorele nu pricepe neci decâtă afirmatiunea, că unitatea germană, carea nu însemna alta-ce decâtă distrugerea Austriei, ar fi salutară pentru Ungaria. Oratorele vede în Germania pre inimicul celu mai declarat și periculos al Ungariei, contră caruia și trebuie să fie totu-de-un'a la pandă. În fine, vorbindu despre reducerea bugetului militar, dechiara că voțea contră proiectului de rezoluție al lui Danielu Irányi dă singură cauza că lu afia de nepractică.

Iuliu Schwarz apără cu tota rezoluția politica guvernului, și dechiara, că nu poate avea neci una simpatia pentru Francia, care în vanitatea sa se numește de primă națiune în lume. Să nu se mai vorbesca despre republică, căci acătă se proclama în Francia totu-de-un'a cu frasă mari, dar nu se executa neci una-data. Dupa alte multe atacuri contră națiunea franceză, oratorele termină cu dechiaratiunea, că politică guvernului a fostu buna, și că în acătă privinția guvernului i posiede tota increderea. (Aprobare.)

Ministrul-preservedinte, c. Iuliu Andrássy, combată în una vorbire lungă proiectul de rezoluție presințiată de Danielu Irányi, precum și assertiunile deputatului Ernestu Simonyi.

Ladislau Berzenzechy dechiara că n-ar lăua cuventul, dacă deputatul Schwarz nu ar fi dăsu despre națiunea franceză astu-feliu de lucruri, pre cari oratorele nu le poate trage cu vederea. E dreptă că guvernul nu a putut urmări alta politică, decâtă care a urmarit-o, însă pentru acea nu trebuie să se vorbesca în camera în modu atât de insultatoriu despre celu invinsu. Se nu fi facut ore Francia nemică pentru libertate? Nemică pentru scință? În acătă privinția să se întrebe Fridericu celu mare, care serieă numai franceze, său marele Humboldt, care și-a scrisu opurile sale scientifice în limbă franceză! Să nu se perdea din vedere, că cu învingerea Prusiei a invinsu și reacțiunea; cartusele berlineze din 1848 au bombardat Parisul, și prusii au strigat înaintea Parisului: banii său vieti! Oratorele a fostu dăsite trecute la Sabiu, în universitatea sasă, și spune că acolo există mare bucurie din cauza învingerii nemilor, și în una afacere de imparătire a unei averi cu Fagarasiul, sasii disera cu ingamfare către Romani: Asteptati numai, vomu procede cu voi ca cu nerușinatii de francezi! În fine dechiara, că acceptea proiectul de rezoluție al deputatului Danielu Irányi.

Siedintă se închide la $2\frac{1}{2}$ ore d. m.

Siedintă de la 20. mart. 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintă la 9 ore a. m. — Dupa verificarea procesului verbalu din siedintă de domineca, ministrul de comunicatiune, Stefanu Groove, prezintă proiectele de legi relative la construirea liniei ferate Muncaci-Stryi și Alzohl-Neusohl. — Se transmite comisiunii pentru căile ferate.

Cameră trece la ordinea dezbaterii speciale a supră proiectului de lege despre bugetul pentru anul 1871.

Maur. Jókay face unele observații la assertiunile din vorbirea de ieri a lui Berzenzechy, îndreptate către persoane sale.

Ferd. Bére dechiara, că facia cu relațiunile externe, elu nu este asă de pressimist, ca unii dintr-o vorbitorii antecedinti. Oratorele aproba și este multumit cu procederea guvernului, carea a correspunsu pre deplinu intereselor monarchiei.

Ignatiu Helfy vorbesce pentru propunerea lui Irányi, ér' Aug. Tréfert renunță la cuvânt.

Eduardu Horn apără republică franceză contră incriminării si batu-jocurilor, ce i se fecera de către unii membri ai camerei. În sfârșit de la Sédan Francia și-a pierdut regentele, guvernul, armata, comandanții și armeele; ea a proclamat republică, a creatu armate, însă reu înarmate, reu conduse, miseru imbrăcate, miseru, ba uneori, nici-decâtă nutrită, și au resistat inca cinci luni de sfle. Oratorele vorbesce apoi despre starea actuală a Franției, și dice că, petrecându în Parisu pâna la începutul septembriei trecute, a avutu ocazia de a cunoaște diferențele partite. În Franția sunt numai două partite: Una cu devișa: „Resunare pentru Waterloo, Sédan, Parisu, Strasbourg, Alsacia.” Acătă nu cunoște alta nesuntință, decâtă: a spelă rusinea cu sange. Ce-a-lalta cu devișa „Să lucrămu”, se înarmează cu resignație, și voiesce a regeneră și a radică Franță prin lucru. — Illustră și eternu glorioză republică franceză de la finea secolului trecutu a aprinsu pentru primă data lumii lumină libertății; ea a pusu capetul evului mediu în tota Europa. Libertatea și egalitatea sunt emanări ale geniu lui și ale spiritului francez. — Oratorele nu primește propunerea lui Irányi din

caușă, că e pre-tardă, și ea ar servî acum numai spre batu-jocură Franță.

Emericu Huszár spune că și喷ă propunerea lui Irányi.

Stefanu Patay, vrându să nu facă multă vorba, dăce că, precum este cunoscutu, ministrii unguresci „jocă cum li canta din Vienă.” Colomanu Tisza și-a închisătă classica să cuventare cu cuvantele: Daca ne va atacă cineva, vomu resiste și ne vomu luptă pâna la unul. Dar cu ce ne vomu luptă, dacă n'avem tunuri. Dati-ni tunuri și apoi tote voru fi bune. — În fine se dechide pentru propunerea lui Irányi.

Dupa ce mai vorbesc I. Schwarz, G. Zlinszky, Col. Tisza, și D. Irányi, propunerea lui Irányi se pună la vot și se respinge cu 225 contra 33 voturi.

Se continuă desbaterea specială a supră proiectului din cestiu, și §§. 2. și 3. se primesc fără observație.

§. 4., care recapitulează sumele principale (percepții 242, 261, 810 fl., erogări 260,804,172 fl., deficitul total 18,542,361 fl.), se primesc cu modificarea următoare, facuta de Colomanu Tisza: „Ministrul de finanțe va efecțui acoperirea deficitului prin una operatiune de credit, carea va realiza una detoria de statu flotante.”

§. 5—7 se admitu fără observație și cu acătă legea despre bugetu a trecutu și prin două cetiri. Cetirea a trei se urmă în siedintă de mane. (21. martiu.)

Ministrul de justiția Horváth areta, că deputatul Adamu Lázár a renunțat la pensiunea de 420 fl.; acătă suma trebuie, prin urmare, secosa din bugetu. — Se iă actu despre acătă comunicare.

Dupa aceea respunde la interpellatiunea deputatului Iosifu Szaploncza, facuta cu privire la judecțiunea militara. Ministrul i este cunoscutu, că tribunalul militar din Budă judeca și a supră reserviștilor, etc. Guvernul ung. a facut arestare în acătă privinția la ministeriu comunu de răsărit, însă fără nicio unu rezultat. Se pare, că ministrul de răsărit se tiepe inca de ordinatiunea din 1851, și de aceea crede, că este de trebuită, a se face una lege nouă, carea să stabilească competenția tribunalelor militare conformu legii de înarmare. — Interpellanțele se multumesc cu responsulu și cameră iă actu despre elu.

In fine propune, că petitiunile incurse contră elaboratul comisiunii de 25, relativ la siedimentiile tribunalelor de primă instantia, să se trece la comisiunea menținată, carea apoi va avea să le desbată în septembra prossima. — Se decide.

Raportorul comisiunii petiționare, Ladislau Szögyény, prezintă consemnatia 40. despre petitiunile delibere. — Se va tipări și pune la ordinea dezbaterii în siedintă de sambăta, 25. martiu.

Siedintă se radica la $1\frac{1}{2}$ ora d. m.

Siedintă de la 21. mart. 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintă la 9 ore a. m. — Dupa verificarea procesului verbalu din siedintă de domineca, ministrul de comunicatiune, Stefanu Groove, prezintă proiectele de legi relative la construirea liniei ferate Muncaci-Stryi și Alzohl-Neusohl. — Se transmite comisiunii pentru căile ferate.

Cameră trece la ordinea dezbaterii speciale a supră proiectului de lege despre bugetul pentru anul 1871. Maur. Jókay face unele observații la assertiunile din vorbirea de ieri a lui Berzenzechy, îndreptate către persoane sale.

Ferd. Bére dechiara, că facia cu relațiunile externe, elu nu este asă de pressimist, ca unii dintr-o vorbitorii antecedinti. Oratorele aproba și este multumit cu procederea guvernului, carea a correspunsu pre deplinu intereselor monarchiei.

Ignatiu Helfy vorbesce pentru propunerea lui Irányi, ér' Aug. Tréfert renunță la cuvânt.

Eduardu Horn apără republică franceză contră incriminării si batu-jocurilor, ce i se fecera de către unii membri ai camerei. În sfârșit de la Sédan Francia și-a pierdut regentele, guvernul, armata, comandanții și armeele; ea a proclamat republică, a creatu armate, însă reu înarmate, reu conduse, miseru imbrăcate, miseru, ba uneori, nici-decâtă nutrită, și au resistat inca cinci luni de sfle. Oratorele vorbesce apoi despre starea actuală a Franției, și dice că, petrecându în Parisu pâna la începutul septembriei trecute, a avutu ocazia de a cunoaște diferențele partite. În Franția sunt numai două partite: Una cu devișa: „Resunare pentru Waterloo, Sédan, Parisu, Strasbourg, Alsacia.” Acătă nu cunoște alta nesuntință, decâtă: a spelă rusinea cu sange. Ce-a-lalta cu devișa „Să lucrămu”, se înarmează cu resignație, și voiesce a regeneră și a radică Franță prin lucru. — Illustră și eternu glorioză republică franceză de la finea secolului trecutu a aprinsu pentru primă data lumii lumină libertății; ea a pusu capetul evului mediu în tota Europa. Libertatea și egalitatea sunt emanări ale geniu lui și ale spiritului francez. — Oratorele nu primește propunerea lui Irányi din

caușă, că e pre-tardă, și ea ar servî acum numai spre batu-jocură Franță.

Eméricu Huszár spune că și喷ă propunerea lui Irányi.

Stefanu Patay, vrându să nu facă multă vorba,

acceptă pre acestu-a și nu pre alu guvernului de baza pentră desbaterea specială.

Minoritatea sectiunilor II., V., VIII., IX., a prezintă unu votu separatu cu privire la unii paragrafi din acest proiect de lege. — Raportorele minoritatii, b. Ludovicu Simonyi, recunoscă, că comisiunea centrală a îndreptat perfectiunatu proiectul de lege despre organizarea comunității, dar' a acceptat și unele principie fundamentale din proiectul guvernului, cari daca nu se voru coräge, orarele precum și amicii săi de principiu nu potu acceptă proiectul de lege. Aceste principie fundamentale sunt votul viril și principiul, după care unu omu privatu trebuie să ceară remediu contră unui conclușu alu comunei, și comună contră unui conclușu alu judecțiunei, numai de la ministrul de interne, și nu de la judele ordinariu. Asă da minoritatea combată votul viril și justiția administrativă.

Geiz'a Szűllő acceptă tecstul comisiunii centrale de baza pentru desbaterea specială; éra Iuliu Schwarz combată votul viril și justiția administrativă.

Siedintă se radica la $2\frac{1}{4}$ ore d. m.

Adress'a dlui A. C. Rosetti,

tramisa presedintelui camerei Romaniei, prin cărea lu incunoscintieza că nu poate primi mandatul de deputat, cu care fù onoratul din parte colegiului alu treilea din capitala, în tempul abordării sale din tiera:

Domnule presedinte!

Adres'a d-vostra din 16. februarie mi face cunoscut că majoritatea deputatilor a respinsu demisiunea mea și chiamă să vinu să ieu parte la lucrările Camerei. Majoritatea Adunării, intindindu si asupra-mi magulitoria buna voluntă prin care respinge totu-de-un'a demisiunile deputatilor, te rogă, d-le presedinte, a bine voî si d-ta z-i prime sentințele mele de gratitudine.

Amabilitatea camerei însă me silesce, în ori ce că a-i aretă recunoscintia mea, spunendu-i, pre cătu voiu și mai pre scurtu, caușa de capetenă care me silesce și mai potă primi mandatul cu care alegatorii colegiului al III-a alu Capitalei m'au fostu onorati. Sunt, domnule președinte, două său trei ani, — acești din urma au fostătă de roditori in doreri, in cătu adese nu mai potu să numeru, — sunt, deoarece, două său trei ani, de candu Cameră voindu a impinge pre Romani pre calea cea mare a binei lui, a virtutii, a patriotismului, lasă să cada asupra-mi numai ună din cele mai mari favori, dar' mai cu seună din cele mai însemnate si gloriose onoruri.

Întielegandu înaltul scopu alu Camerei de atunci, și dăsu, de pre tribun'a adunării, ce-va cam în felul acestuia: „Luptele cari vinu voru fi mai mari de cătu ori candu rogu dar' pre Adunare să me lase a speră că în acelă lună, cari le vedu venindu, voiu mai avea inca fericirea onorei a luă si eu una parte activă, voiu mai potă, că putinu, a-mi face detori'a de omu onestu si de Romanu.”

D'atunci, d-le presedinte, avui nemargină dorere să vedă că nu m'am amagit in ceea ce se atingeă de evenimentele politice, m'am inselat în cea ce me privește personal. Mi-recunosc culpă, dar' mi-par că am greșită. Candu vede cineva nori radicandu-se, negru'a copilul său occidintele si, neaperat, Oriantele, furgerele scăpară si trasnetele pregătindu-se a căde unul după altul, dăde d-le presedinte, vei intielege si vei scusă pre celu pre care setea luptei, — am dăsu a vietiei, — si dorintă dă se si elu pre fratii săi in acea mare furtuna, lu faceă să se unu momentu, că dătele omului trecu, că spiritul, că corpul, si-are tinerii săi, si că la lupte nove si mari să fie șomeri si mari.

In ori ce casu, culpă facuta pare că mai scade ca si candu ne desceptăm, o recunoscem si o reparăm. Poartă acătă, in ceea ce me privește, fiindu-că desceptarea mea nu este potă meritul meu, ci alu unui sfîrșit de evenimente si alu unui mare număr de Romani, junci si barbi din tote stările si din tote nuantele politice. Ei, d-le președinte, m'au silitu să stau, să me uitu, să vedu si să mă cunoșcu. Dandu dar' si in acestu punctu totu meritul celor cari lu-au in adeveru, sum nevoit u a me multiun pentru mine, numai cu acelu-a că intielesei in sfîrșita că me potui opri tocmai atunci, candu furtună, luptă apropiandu-se forte de noi, vieti a se siliști a-mi săptă că sosisce inca pentru mine oră a betranetiei in care omul trecutul — nu mai are altu rolul de cătu a admiră si binecuvintă pre cei cari luptă, traiesc.

Dta, d-le presedinte, si majoritatea Camerei, alu care a esti organulu legitimu, cunoscundu acum causele cari si silira să dechiară că nu mai potu si nu trebuie să mai potu indeplini mandatul cu care, in lipsa mea din București, am fostu din nou onorat, nu-mi mai remane de căci a presintă, impreuna cu demisiunea mea, respectele mele la presintării naționale si dătele sentințele mele de in considerare.

C. A. Rosetti

Orientele la ordinea dilei.

„Europa deine Stunde nahet, deine Seilen zittern,
Es muss die alte Cadmus-Saat in wilden Sturm
verwittern.“

„Dein Heil, dein Leben ist genügt,
Der goldene Purpur wird geflickt,
Und deine Diplomaten: was kommen Sie noch
rathen?“

„Ringe du auch und bettelest um Salben und
Mixturen
Dein hohles Auge sankt dir zu, trotz aller
Wunderkuren“

„Es kommt nie Windsturm über Nacht
Und wenn der junge Tag erwacht
Dann blicken schwarze Raaben
Wo dein Welt begraben.“

Vîitorul Europei după una profetă din 1843.

I

Perderea cade, perderea se radica.

Prințul actua allu tragicului spectacol de sange și
de barbarie și vandalismu, de tradare și criminala
națiunii, este a se fini la apusula Europei prin obo-
ziștia Franciei incrustate, și a calătorilor ei.

Secundul actu are neasprut să se esecute în anima
noastră.

Carnarea resbellului la apusul va fi, după tota pro-
spectivitate, incepătul desastrului la resarit, cu preschim-
pările în decoruri și persone.

Lumea ingrijita se întrebă cu dreptu cuventu, care e
prospectivul rezultat al triunfului teutonu, incoronatul
capitalei Parisului?

Nu mai un'a din două ipoteze e possibila:

Său Europa regilor, Europa prostiuta, se va in-
segmenta; său poporele se voru restigni din nou pentu
unul tempu; adeca său regi pretotindeni, său pretotindeni
săpă. — Tertium non datur!

Orbi a si pecatos'a indolintia la némurile civilisatoru-
lui Occidente, passivitatea de expectativa la consangenii nostri
săpă malurile Tibrului, de la Pirenei si Ebru; duplicitatea
geleas'a la tergovetii insulari si perfiditii Albionu; escro-
ker's politicei banuite si lips'a de pudore la Absburg si
Arpadiani; ipocrisia si semtiul vendicativu la autocra-
tura de la Nev'a; — au facutu teribilulu desastru in Fran-
cia, ajutandu de concertu cu milioanele Angliei coruptiunies
tradare, și prim'ele incăpătarea uriasului Prometeu de
Sein'a.

Panteonul classicitatii moderne, centrul culturei eu-
ropei, a cadrutu; Francia, protectoarea poporelor oppres-
ive, levantă la "Bureol" eroismului său, stă să decline pentru
un momentu; dar, de-a trădatu, de-a parasita de totu al-
ia, ea a salvata prin gigantice inordări prestigiul gintei
ține și a emulsu din manile vandaliilor incalcatori lau-
de, vîtedei spre a-si decora fruntea; scaldata in sudori de
rage.

Perderea cade, perderea se radica. — Orientele e la
ordinea dilei! — Solsticium natiunalitătilor incepe a se ivi
ca unu firu negru pe cerul nostru.

Hanibali batu la porta. — Profanatorii sacrilegi se
prepara a ni incendiā caminul. Dar' legea istorica a ac-
tunii si reactiunii va dejucă calculii arbitriului momentanu.

In vanu Absburgului mercenari, incuragiati de press'a
țenei si prostrata, asumită de feudalii Arpadiani, si-intinde-
săpă spă și la pretiul tradării din grafulu, ce i s'a pro-
moue in Oriinte.

In desertu fariseii si filistrii lemnatei Europe si-vorn-
tește capul in Conferintele de la Londonu să invente unu
plastoru pe ranele regatelor poliglote cuprinse de can-
grana, său unu sistem commodu le amputatiune pentru
robustul corp alu vastului Oriente: ei nu voru isbuti
decidu a-si subscrive singuri sentint'a de morte, inregistrandu
decretele lui Bismarck.

Acestu Mefistofele allu cesarismului balticu, care in
ordă sa a decisu distrugerea stirpei latine, assassinarea
poporelor din Oriente, si cugeta a radica egemonia si dic-
tatoria tentona in Europa chiaru pre ruinele Russiei si
Austro-Ungariei, va fini elu insu-si a se distruga pre sine,
distruge nouu său edificiu, a distruge tota creatiunea ge-
niului său mistuitoru.

Nimicu nu ne mai poate surprinde din acea parte:
totala sa a demascatu si remane la noi să ne ferim de cur-
sode ce ni se voru pune.

Astu-feliu scaparea pentru noi e posibila, e logica, e
providentiale, cu conditiunea inse, ca să nu voim a per-
ni inai-ne, căci atunci: „lasciate ogni speranza“

Complicatiunile din afara aru trece preste noi fără a
ne atinge, daca numai ar' fi sanatosu simburele nostru.

Aci se cuprinde totu.

Pericolul este la culme si devine din ce in ce mai
imminente.

„Europa, momentul teu se apropia, basele tale
incepă a declină, vechia sementă a lui Cadmu va perfi intru-
nu viscolin selbatcu; s'a finit u salutea si vieti'a ta;
purpur'ă-ti aură este caroasa. Diplomatii tei nu ti mai
potu ajuta!... In doreri vei luptă, in vanu vei alergă după
phare si misture. Ochiul teu stinsu se va inchide fără
midiloci de scăpare. Preste nopte una fortuna se va radica,
si aurora dilei va vedea corbi adunati pre morimentul lu-
mii tale!“

Apparint'a bunei intellegeri intre triumvirii Santei
Alliantie să nu ne amagesca a supr'a tainicului si finalului
scopu, ce-lu urmaresce in parte fia-care din associati: noi
suntem objectul nesatiului si allu visul loru.

Cunoscem pactul, inchisat intre acesti amagitori
amasti, si ne adestămu ca, in garantia acelui pactu, să-si
revoce Prussi'a regala-imperiala pretiosulu daru ce ni-a datu,
spre a se pune in scena Cestiunea Orientalui.

In acăsta situatiune, platita de noi cu 200 milioane
lei si cu asservirea viitorului nostru economicu, ni va fi per-
misu a intrebă in parentesi: cum remane cu dorint'a mi-
nistrului nostru presedinte de a mantiené Statul
lunqu?

Ce satira!

Posnasiu respunsu, esitu din gur'a consummatului
diplomatu, avu in sanctuariu Legislativae acelu-a-si effectu
umoristicu de a linisci spiritele agitate, ca si edifiant'a si
genuin'a assecurare a Pacificatorului Europei d. Carpu in
Cestiunea Pontului.

Reservele sunt una consecintia neaspruta a spiritelor
prevădatorie.

Cine s'ar potă indos, că mentorele nostru de adi nu
va fi chiamati mane să faca servicie Romaniei in marele
imperiu ositicu allu Absburgului?

Vocatiunea de guvernator in Valachi'a de giosu său
de susu cu titlul de Escellentia si Consiliariu intimu allu
imperiului, egaliza positiunea unui principie de Samosu.

O scufita pentru unu fesu.

Zelulu nu-i va lipsi, si ceea-ce i se va cere va fi for-
te neinsemnatu: unu continginte de bracie si bani romane-
sci pentru a subjugă Bosni'a, Erzegovin'a, Serbi'a, Muntenegru,
pre séma Absburgului!

Acăsta parentesa inchisa, trecemu la alle nostre.

Nimicu mai naturala decătu profundul nostru resem-
tientemntu pentru crimele, patrate pre sacrala pamentu alu
Franciei; acestu resemntientu va peri cu noi; ellu nu se
va stinge pâna in diu'a de „Dies ira!“

Dorerea nostra este nepotini'a nostra, precum sperantia
si consolatiunea nostra nu poate fi decătu ireinviarea Cri-
stului restignu.

In aceste grave cercustantie detori'a si curagiul martirului
nostru secularu ne chiama a ne indeplină missiunea
de sentinella latina la gurile betranului Istru; vechile vir-
tuti strabune le vomu gasi in religiunea romanismului, in
pietate pentru memori'a gloriosilor nostri proavi, său celu
pucinu in firesculu instinctu de conservatiune.

Cugetandu la trist'a sorte de eloti, ce ne accepta in
casulu oandu Romani'a, acestu sacru patrimoniu, fecundatul
cu sangele vîtediloru nostri stramosi in cursu de 18 secoli,
va deveni préd'a Absburgului; Arpadianilor său a Cazacilor, — vomu recunosc, că intre sclavia si morte nu essi-
ste differintia pentru popore.

Vîitorul, ce nu-l promite annessiunea la Austro-
Ungari'a, este lesne de prevăditu: vomu ave in prim'a linia
o colonisare sistematica in totu lungulu Dunarii pâna la
gurile ei cu elementu germanu, storcerea toturoru avutielor
pâna la denariul veduvei, nimicirea elementului natiunalu
pre terremulu economicu, commercialu si industrialu; in fine,
unu spectacol egal acelui din Galati'a de la 1832 pentru
elita nostra, care a semenat in decursulu unui decenniu
ur'a si discordia in sinulu natiunii.

Suntemu in se pre-securi, că tote projectele si velleită-
tile Ostrunguriei voru cădă, fără să ziba unu incepătul ma-
caru de realizare, si că la casu contrariu jugulu Absburgu-
loru nu va potă ave durata in Oriinte.

Tota lumea scie: Ca domnia Austriei la Dunarea-de-
giosu va servi in fondu să apropie Baltic'a de Pontu si are
de scopu intetfrea Russiei intre doue stanci, egalu pericu-
lose si pentru folosulu nordului slavu, si pentru existint'a
poporelor din Oriinte.

Că intarirea Russiei la noi semnifica stingerea Austro-
Ungariei, caderea Angliei in tote punctele de atingere din
Europa asiatica si Asia europeana, infrenarea trufasiei Ger-
manie si immortarea toturoru elementelor straine de la
Pontu pâna in Adriatic'a intr'unu oceanu slavu.

Interesulu poporeloru resaritene nu poate fi a-si schim-
ba jugulu ottomanu cu allu Absburgiloru său allu Tia-
rilor.

Romani'a, Latinii Oriintelui in particularu, nu potu
ave cuventu a se descuragia, pre catu tempu voru incepe a
cugeta si a lucră romanesce, avendu-si atintate privirile la
stău'a polară, care se radica ca print'ru minune ceresca in
acăsta supraea crisa in vechiul Capitoliu; pre catu tempu
primul incepăt de unire la fratii nostri apusani este fa-
cutu, si lectiunea Franciei, primita de la Germania unita, o
va vindeca de illusiunea cosmopolitismului utopicu, facun-
du-o a intellege, că marirea si gloria gintei latine va fi
posibile numai in unitatea acestei nobile ginti.

Constatandu, că pentru noi conditiunea sine qua non
este curund'a si pripit'a revenire la o vietă romanesca pură
si neindoioasa, facem din nou appelu la tote animele ro-
manesce, conjurandu pre toti, căti sunt chiamati prin ori-
gine, devotamentu si sentimentul sacru allu natiunalităti,
prin credint'a firma in vîitorul romanismului, să se adune
in giurulu drapelului romanescu, si luandu in măna vesl'a
barcii romane, să se affirme prin măretiul spectacolul allu
concordiei, print'ru protestu unanimu la adres'a Europei
poporeloru, la adress'a consangeniilor nostri apusani.

Russia va intellege, căci este utila vietă nostra
chiar in folosulu slavismului si că suntemu acea puncte,
care o conduce la indispensabil'a allianța cu Latinii Occi-
dinteltii contra germanismului.

Ungro-Austri'a va recunoșce silta, că unu corpă viu
si insufletu, avendu nestramatul'a sa vointia, are drepturi
la o vietă propria; prin urmare se va fieri, povătuita mai
alesu de invetiatul'a ce i-au datu Bochesii, a se hazardă
in proiecte aventurose.

Europ'a regilor, cu nouu Imperiu Germanu in
frunte, nu-si va slabii basele proprii sale existențe provo-
candu nove complicatiuni: pentru unu petecu de pamsa-
si in favorea nu se scie a cui.

Consultandu bine situatiunea nostra in avantajele si
desavantagele ei, vomu perveni a ni face convicțiunea, că
nu este totulu perdu; că dacă infernalul proiectu, ve-
chinul capu allu Medusei, nu ne-a datu morte in tempii,
candu poporele nu comtau, candu statul era regele, candu
originea nostra era obscura si beiu fanarului faceau pre sam-
sarii Russiei si ai Austriei, candu Romanulu era privatu de
drepturile omului si avea una conștiinta natiunala amortită,
candu traficul de tiere si popore era dogm'a dreptului gi-
tilor si impărtirea loru basea ecilibrului europeanu — să
sperămu că nu vomu peri astă-di, candu Europ'a, conser-
randu principiu unitătilor natiunale, a inscris in cartea
mare a gițiloru expulsiunea Absburgiloru din Italia si Ger-
mani'a omogenă.

Nu, nu vomu potă peri fără voi'a noastră, dar' ne po-
temu usiora sinuccide prin effectulu patimeloru.

Să nu se uite, că tote acelle tiere, cari
au traitu vietă noastră de astă-di, nu
mai sunt.

(Finea va urmă.)

VARIETATI.

* * (Operă medicală) Atragem u atențunea
medicilor nostri a supr'a următoarelor scrieri aparute la
București: „Considerații a supr'a misciorării temperaturei
in morburi,” broșura ilustrată cu mai multe curbe termo-
grafice, de dr. N. G. Chernbach — „Relații clinice si me-
dico-legale,” broșura de 4 cole cu observații originale, de
dr. A. Sutzu, preț 2 lei 50 bani. — „Observații cli-
nice a supr'a chirurgiei,” de dr. Dimitrescu, broșura de 11
cole si 5 planșete litografate cu 19 figure, preț 1 lei.
— „Observații clinice a supr'a fracturelor,” broșura de
5 cole, de dr. Dimitrescu, preț 1 lei. — „Atlasu foto-
grafic de Anatomia patologica,” cu 32 planșete, de dr.
Dimitrescu, preț 30 lei. — „Despre Cataractă mole in
particularu si etiologia Cataractelor in generalu,” de dr. T.
Trandafirescu. — „Tratat de higiena si politia sanitaria,”
de dr. I. Felix. — „Tratat de Anatomia descriptiva” (ne-
vrologia), de dr. M. Butărescu. — „Tratat de anatomia,
osteologia,” de dr. Romniceanu. — „Atlasu fotografic” de
căteva tipuri principale de alienati, de dr. N. G. Chernbach,
preț 30 lei. — „Hepatita acuta,” memoriu de patru
cole, de dr. Teodorescu Fl.

* * (Contribuiri pentru societe a juriu și român din Clusiu.) Cu ocazia reprezentă-
țiilor teatrale din 11, 12 si 13 iunie a.c. au contribuit
in favorul societății următoři Dni si Dne: Dn'a Po-
ruci, 2 fl., Dnele M. Vaida si Ilesiu, 5 fl., Dn'a Csergely,
1 fl., Dn'a Bochisiu, 1 fl., Dn'a Isacu, 80 cr., Dn'a An'a
Pinte, 20 cr. Dd. Pargolescu, Piposiu, G. Ilesiu, L. Baldi,
Iosif Popu, Lucianu Campianu, capitanu, si Vas. Nas'a,
căte 2 fl., Leont. Popu, 2 fl. 50 cr., Passararu, locot. supr.,
Ladislau Vaida, Puie, locot. supr., Cato, Dragomanu, G.
Ioanoviciu, V. Rant'a, Gavr. Popu, prot. si Ioanu Petreanu,
căte 1 fl., M. Ianchi, 1 fl. 60 cr., Bordeaux, 1 fl. 20 cr.,
I. Pál, 50 cr., Iul. Vladutiu, 80 cr., V. Stanciu, V. Popu,
canc., Dem. Ioanu, Petricasiu, I. Maieru, căte 40 cr., To-
panu, Pamfilu Podoba, căte 30 cr., Ios. Galu, Iuliu Stuch-
sei, căte 25 cr., Iacobu Muresianu, 50 cr., Iosif Muste,
Pantilimonu, G. Muresianu, Alesiu Boeriu, căte 20 cr., G.
Redianu, 60 cr., studenti si soldati la olalta 4 fl. 99 cr.,
sum'a 49 fl. 59 cr. — Prin acăstă se aduce toturorul mul-
tumita cordiale din partea societății. — Clusiu, 19 martie
1871. — Comit. societ.

* * (Nici in cinstenuntre trebuie) Diu-
riul „Pester Lloyd“ se plange, că tota lumea vră să li
revindice pre o pocălul barbatu, contele Iuliu Andrássy. Mai de-una-di muzicalii l'au reclamatu ca
pre unu descendinte alu loru; acum vinu slovacii si dicu,
că c. Andrássy nu este neci unguru neci rusu, precum se
pretinde, ci elu este intr'adeveru slovacu (mai că ni vine a
crede.) — Nu ni mai trebuie alt'a, dice numitulu diuariu,
decătu să vina si romanii si, in modulu celu mai usior
din lume, să ne facă pre „Andrássy“ in „Andrasiu“ si să
si-lu annecteze. — Nu să temă inse „Pester Lloyd“ de
annessiunea romaniloru, căci ei nu voru reclamă nice-una-
data de romanu pre unu barbatu, fia elu si mai e pocă-
lu ca Andrássy, care a calcat drepturile romaniloru.

* * (Dilelele trecute) a aparut in Pest'a unu
opu intitulat „A Hora-világ Erdélyben“ (Lumea lui Horia
in Transilvania), de Franciscu Szilágyi. Acestu opu e unu
respunz la assertiunea lui Dominicu Teleki, că adeca si
imper

transilvanian de sub Horia. Prețiul unui esemplar face 2 fl. v. a.

** (G u e r n u l u r e v o l u t i u n a r i u d' i n P a r i s u.) Poporul suveran d'in Belleville a proclamat la adunarea sa, tinență sub ceriul liberu, urmatorul ministeriu: Rochefort ministru de resbelu; Gambetta ministru pentru afacerile externe; Dorian pentru lucrările de apărare; Malor ministru de finanțe; Pindy pentru organizarea labo-rei; Screeps pentru organizarea societăților și a creditului; Garibaldi comandant suprem; Flourens organizator suprem alu luptei pâna la extremitate. Tote numirile sunt primite cu unanimitate.

** (Generalul Faidherbe), fostul comandant al armatei franceze de nord, publică una broșură interesantă despre organizarea armatei franceze. În prefacția acestei opere importante generalul-autor descrie în cuvinte putine cauzele desastrelor franceze. — Între aceste numera mai alesu urmatoarele: 1) Temerea de libertate, carea cauză că fieră se suferă două-dieci de ani unu regim corromptor. 2) Nediscriminarea în conducerea armelor. 3) Presintă imperatului la armata lui Mac-Mahon, urmarea carei a făcut capitolul unea de la Séダン. 4) Conducerea maresialului Bazaine în Metz, care conduse la capitolul unei acestei fortării. 5) Lipsa de una persoană cu voință să firma, carea se să conduce aperarea în Paris după depar- tarea lui Gambetta. — În fine, generalul-autor, constatănd că Francia este acumă aruncată la pamant, condamnă întregul corpul oficierilor francez, cari au fost neglijanți și n-au invitat nemică, ci s-au datu cu totul comodității, petrecerilor și cetății de cărți frivole. Oficierii subalterni de veri-ce classe și rangu trebue să invete mai multu și să adopte date mai barbatesc; erau oficierii mai înalti ai a se dedă să petreca mai multu în mediu-locul trupelor decât în salone și boudoir.

ROMANII

si
CONSTITUȚIUNILE TRANSILVANIEI
de Dr. Ios. Hodosiu.

Opu istoric-politic, a iesit de sub tipariu în editiune nuoa, corrăsă și augmentată.

Pretiulu: 50 cr. său 1 leu n.

Doritorii de a-lu avé, său cari ar binevoi a se insarcină cu distribuirea la mai multi cumpăratori, binevoiescă a se adessă la autorele în Pestă, Schulek N. r. 1.

De la 10 exemplare cumpărate de o-data, se da 1 exemplar gratis.

Cu această ocazie suntem în placută pusetiunea a publică și prefacția acestui opus de mare interesu pentru toti romani.

Lectorilor

Căteva cuvinte despre originea și publicația acestei serieri.

In primăvara anului trecut, mai mulți bărbați romani, amici ai mei de principiu, m'au invitat la elaboră un memorandum despre situația politica a Romanilor și a Transilvaniei, cu scopul de a-lu prezintă principelui tineri și guvernatorilor sale, spre a-i lumiță despre nedreptățile politico-juridice ce se comită prin sistemul dualismului asupra Romanilor și asupra patriei lor.

Am declinat acastă onoare, fiindu-ă cunoșteamu bărbați cari au și mai multă eruditie și mai vechia experiență, de cătă cum sunt marginilele mele cunoștiințe și tinerei mei experiență.

Amicii mei au solicitat, și eu m'am pus la lucru.

Lucrarea era mai terminată.

Dar scriindu acum, vedeamu că lucrarea mea pentru unu memorandum este pră difusa, și era-si pră scurta și pră manca pentru o carte unde se tratează întrăgă viția politica a unei națiuni și a unei tineri.

Am pus manuscrisul inca neterminat in — pulpit.

Cu începutul anului curent amicii mei starulau să publicu opulu.

N'aveam spesele.

Ca redactare pre acelu tempu alu diurnalului „Federatiunea“ am începutu publicarea aici, unde s'a continuat si după estrea mea dela redactiune.

D'in „Federatiune“, l'am scosu in editiunea de facia.

Si asié vine acum in mănilă publicului romanu.

Cetășea-lu, critice-lu, judece-lu.

In partea prima am tratat starea politica a romanilor; in partea a două dreptulu publicu alu Transilvaniei; in concluziune si apendice am indicat ce ar fi de facut astă-di.

Am indicat numai, si n'am tractat.

Am dedicat opulu meu acelor romani cari luptă pentru limbă, națiunea și istoria romana, și toturor acelor-ai cari tienă la drepturile de independență de autonomia a Transilvaniei.

Cred că prin acastă n'am facut distincție între român și român; pentru că sum convinsu, că în această luptă toti români sunt unu.

Rogu pre fia-care să primescă această scurtă descriere a lungelor suferințe politice, besericesci și naționali ale românilor — să o primescă cu acea inimă, cu acea bună intenție, și cu acelu doru de fericirea națiunii și patriei române, cu care am scrisu.

Pest'a, 1871. februarie 11/23.

I. H.

Invitare de prenumeratiune*

la opulu ce va fi de sub tipariu pâna în mediu-locul lunei lui iunie a. c., sub titlulu: „Procedură cărtilor funduari“, urmată de mai multe ordinatii ministeriale, și de patentele urbariale din 29. maiu 1853. și 21. iunie 1854. în estrașu cu deslușiri și formulare de documente, suplice, etc. etc., referitorie la introducerea cărtilor funduari în Transilvania. Scrisa pentru partide și agenți.

Traducere elaborată de Grigoriu Tamás Micleșcu, comisar reg. la corpulu localizatoriu al cărtilor funduari din Transilvania.

Autorul să siliu prin acestu opu a procură onorabilu publicu român unu indreptarin completu, care va servi de base la tote afacerile cărtilor publice.

Credem că nu avem lipsa de a recomenda această carte proprietarilor, administratorilor de bunuri, oficiantilor comunali și, cu deosebire, celor judecătoresc, avocaților și agentilor romani privati, căci cine nu scie însemnatatea institutului de cărti funduari, care servește spre intermeierea și înaintarea creditului publicu, pre care e băsătă vîță privată și publică a cetățianului, — reflectându-nu mai la impregiurarea, că chiar acumă se ivesco necesitatea de un astfelui de opu, care să manu-duca pre proprietariu român a-si ascură stabilitatea referinților sale de posesiune, și prin acastă a-si validă drepturile sale de cive atâtă in legătură sa facia cu statul, cătu și in afacerile sale cu concentraționii săi.

Altcum nu potem lasă neobservatu, că o carte ca cea de facia nu existe inca in literatură română, care impregiurare inca poate fi destulă recomandare la on. publicu român iubitoriu de literatură română.

Opulu va fi de sub tipariu pâna în mediu-locul lunei lui iunie a. c., și va consta cam din 20 cole tiparite garmoni, cu pretiulu de 1 fl. 50 cr. v. a., erau mai tardu prin librari se va vinde cu 2 fl. v. a.

On. Domnii abonanți și colectanți sunt rogati a trimită pretiulu de prenumeratiune d'impreuna cu consemnatia abonantilor de-a-dreptulu la autorul, în Rebrisioră, postă ultima Naseudu, său că trimitendu de tim-puriu colele de prenumeratiune numai, — opulu se va potă arădă dela postă, pre langa depuneră* pretiului (Postnachnahme), acestea consemnatia ne rogău a ni-se tramite celu multu pâna în 30. aprilie a. c., sub adresă autorului, ca astu-feliu să ne potem acomoda cu tiparirea exempliarilor.

Onorab. Domnii colectanți primesc de la noue exemplare unulu in semnu de recunoștință.

Autorulu.

Sciri electrice.

Paris, 20. martiu, seră. Gardale naționale au ocupat forturile Issy și Vicetre; mai mulți comisari de poliție fure arrestati. Se asigură, că generalul Chancy ar fi asié de reu maltratatu, incătu a trebuitu dusu in spitalu; comitetul centralu ar fi subsemnatu eliberarea generalului. Unu manifestu alu primarilor și deputatilor din Paris dîce, că dinsă se voru cointelege cu comitetul centralu si speră, că li va succede a restituui ordinea si liniscea, daca adunarea naționale va acceptă proiectele deputatilor parisani. Cavaleri și artileri veghează a supră podului de la Sevres, pentru a impiedecă trecerea gardei naționale spre Versală. Corpulu diplomatic inca s'a mutat in Versală. Mai mulți ofițeri ai gardei naționale protestează contra decisioñilor comitetului centralu si i denegă recunoșterea. Deputatii parisani propun: alegerea toturor siefilor gardei naționale si instalarea unui consiliu municipal alesu de cetățieni.

Cassel, 20. martiu. In una convorbire cu persone distinse Napoleonu si-ar fi exprimat speranță desputuirea dinastiei sale. Unu numeru însemnatu de ofițeri bonapartisti au mersu la Ostende spre a primi ordinele lui Napoleonu.

Ostend, 20. martiu. Napoleonu s'a imbarcatu astă-di spre Anglia.

Berolinu, 21. martiu. Reichstag-ulu s'a deschisu astă-di prin unu discursu de tronu alu

*) Celelalte diuarie romane inca sunt rogate a primi in colonialelor acastă „Invitare de prenumeratiune.“

Autorulu.

tiarului. Discursulu accentua luptă cea gra-victoriosa a Germaniei, prin carea si-a ajunsu-tatea si asecurat confinile, si apoi dîce: Sp-tulu germanu, cultură si civilizația consti-tiunei imperiului, precum si institutiunile militare vor aperă Germania unită de orice incercare de a abuza de puterea ei. Germania este gata respectă independentă toturor celor lati state si popore mari si mici; ea va fi una garantă pentru pacea europeană, de-oarece este ta-si destul de conștientă, spre a aperă ordinea afac-riilor sale proprii, precum si ereditatea sa esen-siva, dar' suficiente si multumitoria. — Discursulu de tronu anunță prezentarea următorilor proiecte: nouă redactare a constitutiunii, regulară si imparțială statelor singuratic la erogatiuni curante ale imperiului, dispusețiunile relative la imparțială desdaunării franceze, darea de semnătura mediu-locele întrebunțiate la portarea resbelului, măsurile ce sunt a se luă in privința teritoriilor recasigate, in fine, una legătura pensiunarea si ajuta-rearea luptătorilor, precum si a vedovelor si orfanilor celor cadrăti. Discursulu de tronu doresc in fine, una pace gloriosa si emulatiunea pentr-darurile păcii.

London, 21. martiu. Unu telegramă d'in Parisu alu diariului „Times“, cu datul 20. l. c., anunță, că Thiers are de cugetu a isolă Parisulu. Tota poporatia respectabile este in-versiunata contră insurgenților. Generalul Vinoy organizează aperarea Versaliei contră vră-unu atac eventual din partea insurgenților. Prisori reîntorsi si oferă serviciile guvernului. Adunarea națională a insarcinat una comisiune de 15 membri, ca să proiecteze măsuri contră Parisului.

Versalia, 21. martiu. Generalul Vinoy fortifică părțile esterioare ale Versaliei si ocupa sa-te d'in giură cu milita. — Ieri se așa au-dită bubuiture de tunu de către Parisu.

Bucarestă, 21. martiu. Trupele din Lyon fraternalizează cu poporul, de-oarece se temu de restituirea lui Napoleonu. In Marsilia se observă una agitație vehementă. Adunarea națională a votat starea de asediu a supra Parisului. — Una fa-mă spune, că tuileriele in Parisu s'a aprinsu. — Plăcate rosii anunță pretinsă arrestare a lui Thiers. (Trebuie inca a se constată.)

Madrid, 21. martiu. Regale a dechiarat ministrilor, că numai votul poporului din intregă țară luă face să mai remană.

Viena, 21. martiu. Favre a adresat una decesă circulară către toti reprezentanții Fran-ciei d'in strainatate, in carea constată, că res-colă din Parisu nu va avea nice una influență a supra-convențiunii de pace.

Berolinu, 21. martiu. Se dîce că incercarea d'a esoperă unu compromis intre comite-tul centralu si guvernul din Versală n'a suc-cesu neci decât. — Retragerea trupelor nem-tiescă de pe teritoriul francez s'a sistat.

Berolinu, 22. martiu. Prusii sunt resolu-ti a nu intra in Parisu. Comitetul centralu din Parisu trimise reprezentanți la negociațiile de pace din Bruxelles.

Berolinu, 22. martiu. Nouul guvern parisian a dechiarat, că recunoște pacea preliminata. Guvernul național se va muta la Tours și la Orléans. Retramiterea prisoriilor s'a si-stat. — Bazaine a cerutu intrenirea lui Bismarck pentru că se să primească de la guvernul francez lefa sa de maresial. Guvernul francez a respunsu că nu cunoște maresial, si i-a tra-mis unu lăfă ce compete unui generalu de diviziune.

Atene, 22. martiu. Luptă veche mintea cu bande de lotri la Patrau; doi si sifii fure ucisi. Bandă e inchisa in morastinile de la Stilis; guvernul a ordinat a o prinde viau său mortă.

Munich, 22. martiu. In cucerile diplo-matice de aici se crede, că intre c. Bismarck si tiarulu nemtieșcă există una diferență serioasă d'in cauza anexării teritoriului alsacianu către Bavarie.

Versalia, 22. martiu, seră. In Bordeaux inca a eruptu revolutiunea.

Bursa de Viena de la 22. martiu 1871.

5% metall.	58.35	Londra	124.49
Imprum. nat.	68.—	Argintu	122.75
Sorti d'in 1860	95.80	Galbenu	5.87
Act. de banca	727.—	Napoleond'or	9.96
Act. inst. cred.	267.70		

Proprietă, edit. și red. respundet: ALES. ROMANU